

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3614/2019
01.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Драгане Маринковић, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Милош Антоновић, адвокат из ..., против туженог Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија“ АД Београд, кога заступа Александар Петровић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке туженог и утврђења постојања радног односа на неодређено време, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3604/18 од 09.05.2019. године, у седници одржаној 01.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

Делимично се УСВАЈА ревизија туженог, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3604/18 од 09.05.2019. године и пресуда Основног суда у Краљеву П1 112/16 од 07.06.2018. године, тако што се као датум заснивања радног односа одређује 01.03.2006. године.

У осталом делу ревизија туженог се **ОДБИЈА** као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву П1 112/16 од 07.06.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље и утврђено постојање радног односа тужиље на неодређено време код туженог почев од 20.09.2005. године на пословима и радним задацима истих радних места, различито именованих као: послови оператера у сали, оператер 988, оператер у функцији жутих и белих страна, агент контакт центра, те је поништен као незаконит акт туженог од 20.07.2015. године којим је раскинут уговор о обављању привремених и повремених послова закључен између парничних странака од 15.06.2015. године и обавезан тужени да тужиљу врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати 175.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке о трошковима поступка до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3604/18 од 09.05.2019. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права и одлуке о трошковима поступка.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана у делу којим је одлучено о датуму заснивања радног односа, док је у осталом делу ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је започела рад код туженог преко омладинске задруге још 1999. године и обављала је истоврсне послове све до отказа последњег уговора 20.07.2015. године. После тога је наставила да ради код туженог на одређено време али преко посредничког субјекта. Током трајања радног односа, све до доношења оспореног акта 20.07.2015. године, са туженим је у континуитету закључивала различито именоване сукцесивне уговоре за обављање истоврсних систематизованих послова. У периоду од 01.07.2002. до 15.09.2003. године, тужила је са туженим закључила два уговора о обављању привремених и повремених послова преко омладинске задруге, а у периоду од 16.09.2003. до 28.02.2006. године закључила је шест уговора о раду на одређено време за послове оператер у сали, с тим што су од 01.10.2005. до 28.02.2006. године ови послови представљени као врста послова са називом радног места „оператер 988“. Решењем од 28.02.2006. године престао јој је радни однос истеком рока на који је заснован, да би почев од 01.03.2006. године са туженим сукцесивно закључила уговоре о посредовању закључно са 30.04.2013. године и обављала послове „посредник оператер“. У даљем периоду, са туженим сукцесивно закључује уговоре о обављању привремених и повремених послова који су трајали све до 31.07.2015. године за које време је била задужена пословима оператера у Дирекцији за приватне кориснике, као и на пословима пружања информација корисницима и евидентирање захтева без посебног описа ових послова. Актом туженог од 20.07.2015. године донетим од стране шефа Службе за људске ресурсе ... са тужиљом је раскинут уговор закључно са 31.07.2015. године због престанка потребе за обављањем ових послова. У периоду од 01.08.2015. до 30.06.2016. године, тужила је код туженог радила на систематизованим пословима „техничар за сервисну подршку“ када је закључила уговор о раду са Агенцијом за запошљавање.

Код овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су закључили да је тужила код туженог засновала радни однос на неодређено време.

Према члану 37. Закона о раду ("Службени гласник РС" бр. 24/05 и 61/05) који је био на снази у време када је тужила засновала радни однос, радни однос се заснива на време чије је трајање унапред одређено када су у питању сезонски послови, рад на одређеном пројекту, повећање обима посла који траје одређено време и слично за време трајања тих потреба, с тим што тако заснован радни однос непрекидно или са прекидима не може трајати дуже од 12 месеци (став 1); под прекидом из става 2. овог члана не сматра се прекид рада краћи од 30 дана (став 2); радни однос заснован на одређено време постаје радни однос на неодређено време ако запослени настави да ради најмање пет радних дана по истеку рока за који је засновао радни однос (став 4).

Имајући у виду да је тужила код туженог радно ангажована у континуитету свакако почев од 01.03.2006. године а с обзиром на то да јој је решењем туженог од 28.02.2006. године био престао радни однос заснован уговором о раду на одређено време из септембра 2003. године и то на истоврсним пословима за којима је постојала трајна потреба код туженог, правилан је закључак нижестепених суда да је тужила стекла статус запосленог на неодређено време. По оцени ревизијског суда по својој правној природи уговори закључени између парничних странака без обзира на њихов назив (привремени и повремени послови, уговори о посредовању) у суштини

представљају уговоре о раду на одређено време. Ови уговори представљају симуловане уговоре јер се њима прикрива уговор о раду као дисимулован уговор (правило из члана 66. Закона о облигационим односима). Како је у поступку пред нижестепеним судовима утврђено да је тужила у периоду дужем од девет година обављала истоврсне послове код туженог, послове за које је тужени имао сталну потребу, то су нижестепени судови правилно утврдили постојање радног односа између парничних странака. Као последица усвајања оваквог захтева тужиле, утврђена је и обавеза туженог да тужилу реинтегрише у радни однос (члан 191. Закона о раду).

Нису основани ревизијски наводи туженог да је тужила засновала радни однос код другог послодавца – Агенције за посредовање, те да због тога нема право на судску заштиту према туженом као и да тужба није поднета у законом прописаном року. Околност што је тужила засновала радни однос код другог послодавца нема утицаја на подношење овакве тужбе. Не може се очекивати, нити је то законом прописано да лице коме престане радни однос код једног послодавца из било ког разлога чека исход покренуте парнице против тог послодавца, па тек онда решава свој радноправни статус. Тужба је, супротно ревизијским наводима у овом случају поднета у законом прописаном року. Рок за заштиту права рачуна се почев од дана повреде права односно сазнања за повреду права (члан 195. став 2. Закона о раду). Датум сазнања за повреду права у овом случају је 30.07.2015. године када је тужилу достављен акт туженог од 20.07.2015. године којим се уговор раскида. С обзиром да је тужила поднела тужбу 28.09.2015. године, тужба је поднета у законом предвиђеном року.

Основано се у ревизији указује да је погрешно утврђен датум заснивања радног односа. Према утврђеном чињеничном стању тужила је код туженог радила до 1999. године, али да је до прекида радног односа дошло решењем туженог од 28.02.2006. године. Тужила је поново засновала радни однос код туженог почев од 01.03.2006. године који је трајао до 31.07.2015. године. Због тога је 01.03.2006. године одређен као датум заснивања радног односа тужиле код туженог и у том делу нижестепене пресуде преиначене.

На основу члана 416. став 1. и члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић